

ภาคผนวก

ข้อมูลเกี่ยวกับอำเภอสิงหนคร

สิงหนคร เป็นอำเภอหนึ่งที่อยู่ในจังหวัดสงขลา โดยมีปากน้ำทะเลสาบสงขลาขนาบข้างกั้นระหว่างตัวอำเภอเมืองกับอำเภอสิงหนคร ทิศตะวันออกติดกับอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับทะเลสาบสงขลา ทิศเหนือติดกับอำเภอสทิงพระ และทิศใต้ติดกับอำเภอเมือง อำเภอนี้มีทั้งหมด 11 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลหัวเขา
2. ตำบลสทิงหม้อ
3. ตำบลม่วงงาม
4. ตำบลบางเจียด
5. ตำบลชะแล้
6. ตำบลป่ากรอ
7. ตำบลป่าขาด
8. ตำบลลำแดง
9. ตำบลท่ายาง
10. ตำบลวัดขนุน
11. ตำบลชิงโก

ในพื้นที่ทั้งหมด มีมุสลิมโดยประมาณ 45 % ของประชากรทั้งหมด ซึ่งตำบลที่มีมุสลิม ได้แก่ ตำบลหัวเขา ตำบลสทิงหม้อ ตำบลม่วงงาม ตำบลวัดขนุน บางเจียด และตำบลป่ากรอ และมีมัสยิดทั้งหมด 16 หลัง¹ ได้แก่

1. มัสยิดยะบัลดโรตเหร๊ะหะมีะ	ตำบลหัวเขา
2. มัสยิดยะบัลดเญ๊ะหะมีะ	ตำบลหัวเขา
3. มัสยิดหัวสนอาน	ตำบลหัวเขา
4. มัสยิดอิมามลดีด	ตำบลสทิงหม้อ
5. มัสยิดยะบัลดูร	ตำบลสทิงหม้อ
6. มัสยิดอิมามดุลอิสลาม	ตำบลสทิงหม้อ
7. มัสยิดยาไถยาแมะ	ตำบลสทิงหม้อ
8. มัสยิดอีมารูอิสลาม	ตำบลสทิงหม้อ

¹ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา, 2548 : 3.

8. มัสยิดทีฮารูลอิสลาม	ตำบลสหรั้งหม้อ
9. มัสยิดยามีอัลอิสลาม	ตำบลม่วงงาม
10. มัสยิดควาเต็นอิสลาม	ตำบลม่วงงาม
11. มัสยิดไทรหวุ่นอิสลาม	ตำบลวัดขนุน
12. มัสยิดนูรุลยาเก็น	ตำบลวันขนุน
13. มัสยิดคอนทิง	ตำบลป่ากรอ
14. มัสยิดบางไทร	ตำบลป่ากรอ
15. มัสยิดอามีนอิสลามมีฮะ	ตำบลบางเขียด
16. มัสยิดมาเฟินตุสสุโรนเป็นอิสลามมีฮะ	ตำบลบางเขียด

ส่วนอาชีพของประชาชน ส่วนมาก ทำการเกษตร ทำประมง ค้าขาย รับราชการ รั้งจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม และเลี้ยงสัตว์

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แผนกสอนเสริมเรื่อง

ระบบชะกาศและการประยุกต์ใช้ในสังคมมุสลิม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน.....

ตำบล..... อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2546

เริ่มเวลา..... สิ้นสุดเวลา..... รวมเวลา.....

ลงชื่อ..... ผู้ให้สัมภาษณ์

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2546

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจสอบ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2546

ข้อชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

1. ให้ขีดล้อมรอบรหัสคำตอบที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ในคำถามแต่ละข้อเพียงรหัสเดียว ยกเว้นคำตอบที่ระบุว่าตอบ ได้มากกว่า 1 รหัส
2. ในกรณีที่คำตอบเป็นอื่น ๆ ให้ระบุในแบบสอบถามด้วย เพื่อจะได้กำหนดรหัสถูกต้องในภายหลัง
3. คำถามหรือคำตอบบางข้อไม่ตรงกับสถานภาพของท่าน ก็ให้ใส่รหัสไม่เข้าข่าย คือ 9
4. คำถามทุกข้อต้องมีรหัสคำตอบจะเว้นข้อใดมิได้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ช่วงอายุ

1. 25 - 39 ปี

2. 40 - 54 ปี

3. 55 - 69 ปี

4. 70 ขึ้นไป

2. สถานภาพทางด้านการสมรส

1. โสด

2. สมรส

3. เป็นหม้าย

4. อื่น(โปรดระบุ).....

3. ท่านอยู่ในตำแหน่งหรือฐานะใด ?

1. อีหม่าม

2. คอเต็บ

3. บิหลั่น

4. ครูสอนศาสนา

5. นักธุรกิจ

5. อื่น(โปรดระบุ).....

4. ท่านดำรงตำแหน่งอีหม่าม คอเต็บ และบิหลั่นมากี่ปีแล้ว ?

1. ต่ำกว่า 4 ปี

2. 4 - 10 ปี

3. 11 - 17 ปี

4. 18 ปีขึ้นไป

5. อาชีพ

1. ทำนา

2. ทำสวน

3. ประมง

4. ค้าขาย

5. สอนอย่างเดียว

6. อื่น(โปรดระบุ).....

6. การศึกษาทางด้านสามัญ

1. ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า

2. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

3. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

4. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. การศึกษาทางด้านศาสนา

1. อิบติดาอี

2. มุตะวัสสิฎ

3. ชะนะวีย

4. ปอเนาะ.....ปี

5. เรียนที่มัสยิด

6. อื่น(โปรดระบุ).....

เลขที่

--	--

1 2

สำหรับเจ้าหน้าที่

3

4

5

6

7

8

9

8. ในแต่ละปีมีเงินลงทุนเท่าใด ?

1. น้อยกว่า 39,500 บาท   2. 39,501 - 1000,000 บาท
3. 100,001 บาทขึ้นไป   4. ไม่สามารถคำนวณได้

10

9. ในแต่ละปีมีรายได้สุทธิเท่าใด ?

1. น้อยกว่า 39,500 บาท   2. 39,501 - 100,000 บาท
3. 100,001 บาทขึ้นไป   4. ไม่สามารถคำนวณได้

11

ส่วนที่ 2 สภาพทางสังคม จากข้อ 1- 5 สำหรับอหิวาต์

1. สัมปยุตต์ในพื้นที่ของท่าน มีจำนวนเท่าใด ? (สำหรับอหิวาต์)

1. 40 - 100 คน   2. 101 - 161 คน
3. 162 - 222 คน   4. 222 คนขึ้นไป
5. ไม่ทราบเพราะว่า.....

12

2. ท่านคิดว่าในพื้นที่ของท่านมีคนที่ย้ายเข้ามาในการจ่ายชะกาสุ (นอกจากชะกาสุ พิฎุเราะสุ) มีจำนวนเท่าใด ?(สำหรับอหิวาต์)

1. ต่ำกว่า 20 คน   2. 20 - 35 คน
3. 36 - 51 คน   4. 52 - 67 คน
5. ไม่ทราบเพราะว่า .....

13

3. ในพื้นที่ของท่าน มีคนที่ย้ายเข้ามาในการรับชะกาสุ มีจำนวนเท่าใด ?(สำหรับอหิวาต์)

1. ต่ำกว่า 10 คน   2. 11 - 50 คน
3. 51 - 91 คน   4. 92 คนขึ้นไป

14

4. มัศจรรย์เก็บชะกาสุจากประชาชน เป็นทรัพย์สินประเภทใด ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การค้า   2. การเกษตร
3. บ้านเช่า   4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ไม่ทราบเพราะว่า.....

15

5. มัศจรรย์เก็บชะกาสุมาแล้ว ได้แจกจ่ายให้แก่บุคคลาประเภทใดบ้าง ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ฟาร์มและมิสกิน   2. คนเดินทาง
3. คนมุฮัลลัฟ   4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ไม่ทราบเพราะว่า.....

16

6. ในประเภทของผู้รับชะกาสุ ทางมัศจรรย์จ่ายให้ประเภทใดมากที่สุด ?

1. ฟาร์มและมิสกิน   2. คนเดินทาง

3. คนมัลลัฟ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ไม่ทราบเพราะว่า..... 17
7. ทางมัสยิดทำการสำรวจผู้มีสิทธิรับชะกาฮูอย่างไร ?
1. จากการสอบถามชาวบ้านในชุมชน
  2. ทำใบสำรวจเพื่อหาผู้มีสิทธิในการรับชะกาฮู
  3. ให้ผู้มีสิทธิรับชะกาฮูมาแสดงตัวที่มัสยิด
  4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
  5. ไม่ทราบเพราะว่า.....
  6. ไม่มีการสำรวจ..... 18
8. นอกเหนือจากชะกาฮูฟิฏเราะฮูแล้ว ท่านได้มีการจ่ายชะกาฮูใดบ้าง ? (ตอบได้มากกว่าหนึ่ง)
1. ทอง 2. เงินสด
  3. พืชผลทางการเกษตร 4. การค้า
  4. ที่ดิน
  5. ไม่เคยจ่ายชะกาฮูเพราะว่า.....
9. ท่านจ่ายชะกาฮูให้แก่ใครบ้าง ?
1. จ่ายให้แก่องค์กรมัสยิด
  2. จ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิทั้ง 8 ประเภท
  3. บางส่วนจ่ายให้แก่องค์กรมัสยิด บางส่วนจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิทั้ง 8 ประเภท
  4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. ในกรณีที่ท่านจ่ายชะกาฮูด้วยตัวเอง ท่านจ่ายให้แก่ใครบ้าง ? (ตอบได้มากกว่าหนึ่ง)
1. จ่ายให้แก่ฟากีร์มิสกีน 2. จ่ายให้นักเรียนปอเนาะ
  3. จ่ายให้ครูสอนศาสนา 4. จ่ายให้โต๊ะอิหม่าม คอเต็บและบิหลัน
  5. จ่ายให้คนเดินทาง 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. ในหมู่บ้านของท่าน มีการจัดเก็บชะกาฮูจากมัสยิดทุกปีหรือไม่ ?
1. จัดเก็บทุกปี 2. เคยมีการจัดเก็บแต่ตอนนี้ยกเลิกไปแล้ว
  3. ไม่มีการจัดเก็บเลย 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
  5. ไม่ทราบเพราะว่า..... 22

12. จากคำถามข้อที่ 11 ในกรณีที่ได้ยกเลิกเก็บชะกาสุไปเพราะเหตุใด ?

1. คณะกรรมการมีสขิดไม่ได้ให้ความสำคัญ
2. เพราะทำไปแล้วมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ไม่ทราบเพราะว่า.....

23

13. ในเรื่องของการจ่ายชะกาสุ ท่านอยากจะทำให้มีการบริหารในรูปแบบใด ?

1. ให้เจ้าของทรัพย์สินจ่ายด้วยตัวเอง
2. ให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดเข้ามาจัดเก็บและแจกจ่ายอย่างเป็นระบบ
3. ให้กรรมการอิสลามประจำจังหวัดเข้ามาจัดเก็บและแจกจ่ายอย่างเป็นระบบ
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติของผู้ตอบต่อการนำระบบชะกาศมาประยุกต์ใช้ในสังคม
 คำชี้แจง : ให้ขีดเครื่องหมาย (✓) ในตารางตามความรู้และความรู้สึกของท่านมากที่สุด

คำถาม : เรื่องของชะกาศในรูปแบบต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ?

รายการประเมิน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เป็นเรื่องยากที่จัดตั้งองค์กรจัดเก็บชะกาศในชุมชนมุสลิม			
2. การจ่ายชะกาศควรใช้วิธีต่างคนต่างจ่าย			
3. การจัดเก็บชะกาศปล่อยให้ป็นหน้าที่ของมัสยิด			
4. การจัดตั้งองค์กรเก็บชะกาศไม่ประสบความสำเร็จ เพราะประชาชนไม่เชื่อมั่นในเรื่องของความเป็นธรรมในการแจกจ่าย			
5. รายได้จากการมีรถรับจ้าง ต้องจ่ายชะกาศเมื่อครบปีถัดและครบปี			
6. รายได้จากการมีบ้านเช่า ไม่ต้องจ่ายชะกาศเมื่อครบปีและปีถัด			
7. การซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรไม่ต้องจ่ายชะกาศ			
8. การเลี้ยงปลากะพงหรือปลาอื่น ๆ เพื่อทำธุรกิจ ต้องจ่ายชะกาศเมื่อครบเดือน			
9. ผลกำไรจากการค้าขาย ให้จ่ายชะกาศเป็นรายเดือน			
10. การจ่ายชะกาศให้แก่คนจนที่มีร่างกายสมบูรณ์เพียงครั้งเดียว เพื่อซื้ออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ดีที่สุด			
11. คนที่ทำสวนยางเป็นร้อยไร่ ไม่ต้องจ่ายชะกาศ ถึงแม้ครบปีหรือครบปีถัด เพราะไม่มีในบทบัญญัติศาสนาอิสลาม			
12. การเลี้ยงกุ้ง ต้องจ่ายชะกาศ หลังจากครบเดือน			
13. หนี้สินที่หวังได้รับการใช้คืน หากครบปีถัด ครบปี ต้องจ่ายชะกาศทุกปี			
14. หนี้สินที่ไม่หวังได้รับการใช้คืน ต้องจ่ายชะกาศทุกปี			
15. ควรนำเงินชะกาศมาใช้เป็นเงินประกันสังคมในแต่ละชุมชน			

ข้อเสนอแนะ ในการจัดเก็บชะกาศ.....